

Skills on court enforcement
ທັກສະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ

Poumy sinlatanathamtheva
Tel: 008562055346584
Email: poumysinlata09@gmail.com
Vientiane Capital, Laos.

Lecture 3
Enforcement of criminal judgments
ການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຄະດີອາຍາ

1. ຄວາມໝາຍການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຄະດີອາຍາ

ເບື້ອງຕົ້ນພວກເຮົາຈະຕ້ອງເຂົ້າໃຈວ່າການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຄະດີອາຍາແມ່ນຫຍັງ?

ການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຄະດີອາຍາແມ່ນການເຄື່ອນໄຫວຂອງລັດ, ໂດຍແມ່ນບັນດາອົງການລັດທີ່ມີສິດອໍານາດກ່ຽວຂ້ອງດໍາເນີນການເພື່ອປະຕິບັດບັນດາຄໍາຕັດສິນຂອງສານປະຊາຊົນທີ່ມີຜົນສັກສິດໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ; ການປະຕິບັດຮັບປະກັນດ້ວຍບັນດາມາດຕະການຂອງລັດຕາມຂັ້ນຕອນ, ລະບຽບການຈະແຈ້ງ; ທຸກອົງການ, ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ພົນລະເມືອງຕ້ອງເຄົາລົບ; ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ້ອງປະຕິບັດຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານຄະດີອາຍາ ກໍຄືການນໍາເອົາຄໍາສັ່ງ, ຄໍາຊີ້ຂາດ, ຄໍາຕັດສິນ ແລະ ຄໍາພິ ພາກສາຂອງສານທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ແລະ ນິຕິກຳອື່ນໆກ່ຽວກັບການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທາງແຜ່ງ, ໂທດປັບໃໝ, ໂທດຮີບວັດຖຸສິ່ງຂອງ ແລະ ໂທດດັດສ້າງໂດຍບໍ່ໄດ້ຕັດອິດສາລະພາບ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານມາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ປາກົດຜົນເປັນຈິງ ເພື່ອຜື້ນຜູ້ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ລວມໝູ່ ແລະ ພົນລະເມືອງທີ່ຖືກລະເມີດຫຼືສູນເສຍໄປ ເຊັ່ນດຽວກັນກັບຄໍາຕັດສິນຄະດີແຜ່ງ, ພຽງແຕ່ການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຄະດີອາຍານີ້ ພະນັກງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານຈະປະຕິບັດແຕ່ການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທາງແຜ່ງ, ໂທດປັບໃໝ, ໂທດຮີບວັດຖຸສິ່ງຂອງ ແລະ ໂທດດັດສ້າງໂດຍບໍ່ໄດ້ຕັດອິດສາລະພາບເທົ່ານັ້ນ.

“ການປະຕິບັດ ໂທດປັບໃໝ, ໂທດຮີບຊັບ, ໂທດຮີບວັດຖຸສິ່ງຂອງ, ໂທດດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ ແລະ ການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທາງແຜ່ງ ແມ່ນ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງອົງການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ”¹, ໝາຍຄວາມວ່າເຖິງວ່າຈະເປັນຄະດີອາຍາກໍຕາມແຕ່ໃນເນື້ອໃນທີ່ກ່າວມານີ້ຈະໄດ້ນໍາມາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ອົງການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ, ສ່ວນໂທດຕັດອິດສະຫຼະພາບແມ່ນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຂະແໜງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.

“ໃນການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຄະດີອາຍາ ກ່ຽວກັບການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທາງແຜ່ງ, ໂທດປັບໃໝ, ໂທດຮີບຊັບ, ໂທດຮີບວັດຖຸສິ່ງຂອງນັ້ນ ຖ້າຜູ້ຖືກປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ຫາກບໍ່ສາມາດໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທາງແຜ່ງ, ໂທດປັບໃໝ, ໂທດຮີບຊັບ ແລະ ໂທດຮີບວັດຖຸສິ່ງຂອງຜ່ອມກັນໄດ້ນັ້ນ ແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທາງແຜ່ງກ່ອນ ແລ້ວຈຶ່ງປະຕິບັດໂທດປັບໃໝ, ໂທດຮີບຊັບ, ໂທດຮີບວັດຖຸສິ່ງຂອງຕາມຫຼັງ”².

ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງພໍສະຫຼຸບໄດ້ວ່າ: ການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຄະດີອາຍາ ແມ່ນການປະຕິບັດໂທດຕັດອິດສະລະພາບ, ໂທດປັບໃໝ, ໂທດຮີບຊັບ, ໂທດຮີບວັດຖຸສິ່ງຂອງ, ໂທດດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ ແລະ ການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ

¹ ວັກທີ 3, ມາດຕາ 64 ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ, ສະບັບເລກທີ 12/ສພຊ, ລົງວັນທີ 17 ພະຈິກ 2021

² ຕາມມາດຕາ 39 ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2008

ທາງແຜ່ງໃນຄະດີອາຍາ; ການປະຕິບັດໂທດຕັດອິດສະລະພາບຕາມລະບົບກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນຄວາມ ຮັບຜິດຊອບຂອງຂະແໜງການປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ. ຫຼັກການ, ລະບຽບການ, ວິທີການ ແລະ ມາດຕະການໃນການ ປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຄະດີອາຍາ ກ່ຽວກັບໂທດຕັດອິດສະລະພາບໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດໍາເນີນຄະດີ ອາຍາ.

2. ການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຄະດີອາຍາກ່ຽວກັບບັນຫາທາງແຜ່ງ

ຢູ່ ສປປ ລາວ ບໍ່ມີກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານທາງອາຍາ ແລະ ທາງແຜ່ງເປັນອັນສະເພາະ , ຊຶ່ງບັນຫາທາງແຜ່ງ ແລະ ອາຍາໄດ້ຖືກກຳນົດໄວ້ໃນການໝາຍວ່າດ້ວຍການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານເປັນອັນລວມ , ການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຄະດີອາຍາກ່ຽວກັບບັນຫາທາງແຜ່ງແມ່ນໜຶ່ງໃນບັນດາເນື້ອໃນທີ່ສໍາຄັນຂອງອົງການປະຕິ ບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ.

ແຕ່ໃນພາກທີ IV ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ, ສະບັບເລກທີ 12/ສພຊ, ລົງວັນທີ 17 ພະຈິກ 2021 ຂອງ ສປປ ລາວ ພັດໄດ້ກຳນົດວ່າ: “ໂທດປັບໃໝ, ໂທດຮີບຊັບ, ໂທດຮີບວັດ ທຸສິ່ງຂອງ, ໂທດດັດ ສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ ແລະ ການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທາງແຜ່ງ ແມ່ນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງອົງການ ປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານ”, ຊຶ່ງບັນດາຂອດປະຕິບັດດັ່ງກ່າວນີ້ລ້ວນແຕ່ເປັນບັນຫາທາງແຜ່ງ ແຕ່ເປັນຄະດີອາຍາ.

ການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານທາງແຜ່ງ ແມ່ນຂອດສຸດທ້າຍຂອງຂະບວນການດໍາເນີນຄະດີເພື່ອນໍາເອົາບັນດາ ຄໍາຕັດສິນຂອງສານທີ່ມີຜົນສັກສິດໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດມາປະຕິບັດໃຫ້ໃຫ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງ.

ນອກຈາກຄະດີແຜ່ງທີ່ຕ້ອງປະຕິບັດ, ໃນຄະດີອາຍາກໍມີຂອດທີ່ຕ້ອງປະຕິບັດທາງແຜ່ງປົນຢູ່ນໍາ, ເຊັ່ນ: ບັນຫາ ກ່ຽວກັບເງິນ, ຊັບສິນໃນຄໍາຕັດສິນຄະດີອາຍາ ຊຶ່ງອາດເວົ້າໄດ້ວ່າ ການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຄະດີອາຍາກ່ຽວກັບບັນຫາທາງ ແຜ່ງ.

ໃນການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຄະດີອາຍາກ່ຽວກັບບັນຫາທາງແຜ່ງມັກຈະປະກົດເຫັນລວມມີ: ໂທດປັບໃໝ, ໂທດ ຮີບຊັບ, ວັດຖຸສິ່ງຂອງ, ຍິດເງິນ, ຊັບສິນທີ່ໄດ້ມາໂດຍຜິດກົດໝາຍ, ຄ່າທຳນຽມສານ, ປະຕິບັດຜັນທະລ້ຽງດູລູກ, ໃຊ້ ແທນຄ່າເສຍຫາຍດ້ານຊີວິດ, ສຸຂະພາບ, ກຽດ, ຊື່ສຽງ, ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍດ້ານຊັບສິນ,...ອາດເຫັນໄດ້ວ່າຂອບເຂດ, ເນື້ອໃນການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຄະດີອາຍາກ່ຽວກັບບັນຫາທາງແຜ່ງແມ່ນກວ້າງຂວາງ.

3. ບາງບັນຫາກ່ຽວກັບການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຄະດີອາຍາກ່ຽວກັບບັນຫາທາງແຜ່ງ

• ການປະຕິບັດໂທດປັບໃໝ

ການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຄະດີອາຍາກ່ຽວກັບໂທດປັບໃໝ ດ້ານຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການແມ່ນປະຕິບັດຄືກັນກັບ ການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງສານທາງແຜ່ງ, ສໍາລັບ ຜູ້ຍັງປະຕິບັດໂທດ, ຜູ້ໄດ້ຮັບການອະໄພຍະໂທດ, ຜູ້ຜົນໂທດຕັດອິດ ສະລະພາບແລ້ວ ແຕ່ປະຕິບັດໂທດປັບໃໝຍັງບໍ່ທັນຄົບຖ້ວນນັ້ນ ກໍໃຫ້ສືບຕໍ່ປະຕິບັດຈົນສໍາເລັດ.

• ການປະຕິບັດໂທດຮີບຊັບ ແລະ ໂທດຮີບວັດຖຸສິ່ງຂອງ

ການປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຄະດີອາຍາ ກ່ຽວກັບໂທດຮີບຊັບ ແລະ ໂທດຮີບວັດຖຸສິ່ງຂອງ ຕາມກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ໃຫ້ດໍາເນີນຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຄໍາຕັດສິນຂອງສານນັ້ນທຸກປະການ ເຖິງວ່າຜູ້ຖືກປະຕິບັດຄໍາຕັດສິນຂອງ ສານຍັງປະຕິບັດໂທດຢູ່, ໄດ້ຮັບການອະໄພຍະໂທດ ຫຼື ຜົນໂທດແລ້ວກໍຕາມ.

ຊັບ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງຂອງ ທີ່ສານຕັດສິນຮິບເປັນຂອງລັດນັ້ນ ອົງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຕ້ອງສົ່ງບັນຊີ ຊັບ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງຂອງ ແລະ ຂໍ້ມູນທັງໝົດກ່ຽວກັບຊັບ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງຂອງນັ້ນ ໃຫ້ຂະແໜງ ການການເງິນ ພາຍໃນເວລາ ສິບຫ້າວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄຳຕັດສິນຂອງສານ ເປັນຕົ້ນໄປ ເພື່ອຂຶ້ນບັນຊີ ແລະ ຈົດທະບຽນເປັນຊັບສິນຂອງລັດ.

ສຳລັບ ທີ່ດິນທີ່ສານຕັດສິນຮິບເປັນຂອງລັດນັ້ນ ໃຫ້ຂະແໜງການຊັບ ພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂຶ້ນບັນຊີ ແລະ ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ຫຼື ຈົດທະບຽນປ່ຽນ ແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນ ມາເປັນທີ່ດິນ ຂອງລັດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ.

ຊັບ, ວັດຖຸສິ່ງຂອງ ທີ່ສານຕັດສິນໃຫ້ຮິບແລ້ວທຳລາຍຖິ້ມ ໃຫ້ອົງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ກວດກາ ຈຳນວນ, ປະເພດ, ຄຸນນະພາບ ແລະ ຂຶ້ນບັນຊີ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລ້ວມອບໃຫ້ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນຜູ້ທຳລາຍ.

• **ການປະຕິບັດໂທດດັດສ້າງ ໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ**

ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້ດຳນິດວ່າ ໃນການປະຕິບັດໂທດ ດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບພະນັກງານປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຕ້ອງແຈ້ງຄຳຕັດສິນຂອງສານດັ່ງກ່າວ ໄປຍັງ ອົງການບ່ອນຜູ້ຖືກປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານສັງກັດຢູ່ ເພື່ອຫັກເອົາເງິນຄ່າແຮງງານ ແລ້ວມອບເຂົ້າງົບປະມານຂອງ ລັດ, ໝາຍຄວາມວ່າອົງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານຈະຕ້ອງມີການປະສານສົມທົບທີ່ດີກັບບ່ອນເຮັດວຽກຂອງຜູ້ ຖືກປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານສັງກັດຢູ່ໃນປັດຈຸບັນເພື່ອຊອກວິທີໃນການຫັກເອົາລາຍຮັບຂອງຜູ້ຖືກປະຕິບັດຄຳ ຕັດສິນຂອງສານມາປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ.

• **ການສົ່ງຊັບ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງຂອງຄົນ**

ຕາມກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ແລ້ວ ໃນກໍລະນີ ສານໄດ້ຕັດສິນໃຫ້ສົ່ງ ຊັບ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງຂອງຄົນ ແກ່ເຈົ້າ ຂອງ ຫຼື ຜູ້ມີສິດຄອບຄອງແລ້ວ, ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ຄອບຄອງຊັບ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງຂອງນັ້ນ, ຕ້ອງມອບ ໃຫ້ອົງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ພາຍໃນເວລາ ສາມສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບແຈ້ງການ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ຖ້າບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ຄອບຄອງຊັບ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງຂອງນັ້ນ ຫາກບໍ່ຍອມສົ່ງຕາມກຳນົດເວລາ , ໃຫ້ອົງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ນຳໃຊ້ມາດຕະການຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ.

ພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບ ຊັບ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງຂອງແລ້ວ ອົງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຕ້ອງມອບໃຫ້ເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ມີ ສິດຄອບຄອງ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ພາຍໃນເວລາ ສິບຫ້າວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຊັບ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງຂອງ ເປັນຕົ້ນໄປ. ໃນກໍລະນີ ເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ມີສິດຄອບຄອງຊັບ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຫາກຍັງມີພັນທະປະຕິບັດຕາມຄຳຕັດສິນຂອງ ສານ, ອົງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຕ້ອງເອົາມາໄລ່ລຽງ, ຕີລາຄາ ຫຼື ຂາຍ ຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ ເພື່ອປະຕິບັດ ພັນທະດັ່ງກ່າວ.

ຖ້າວ່າ ເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ມີສິດຄອບຄອງ ບໍ່ມາຮັບເອົາຊັບ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ພາຍໃນເວລາ ເກົ້າສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບການແຈ້ງ ເປັນຕົ້ນໄປ, ໃຫ້ອົງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ອອກຄຳສັ່ງໃຫ້ຂາຍຊັບ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງ ຂອງດັ່ງກ່າວ ແລ້ວນຳເງິນທີ່ຂາຍໄດ້ໄປຝາກໄວ້ຢູ່ທະນາຄານທຸລະກິດ ແລ້ວແຈ້ງໃຫ້ເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ມີສິດຄອບຄອງຊາບ. ໃນກໍລະນີເປັນເງິນ ຫາກເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ມີສິດຄອບຄອງບໍ່ມາຮັບເອົາ ພາຍໃນເວລາ ສາມສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບການ ແຈ້ງ ເປັນຕົ້ນໄປ, ໃຫ້ອົງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ນຳເງິນດັ່ງກ່າວໄປຝາກໄວ້ຢູ່ທະນາຄານທຸລະກິດ ແລ້ວແຈ້ງ ໃຫ້ເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ມີສິດຄອບຄອງຊາບ.

ຖ້າເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ມີສິດຄອບຄອງ ຫາກບໍ່ມາເອົາເງິນ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນ ພາຍໃນເວລາ ຫ້າປີ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບ ການແຈ້ງ ເປັນຕົ້ນໄປ, ໃຫ້ອົງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ມອບເງິນຈຳນວນດັ່ງກ່າວ ຜ່ອມດ້ວຍດອກເບ້ຍເຂົ້າ ງົບປະມານຂອງລັດ.

ໃນກໍລະນີ ຊັບ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງຂອງ ທີ່ໃຫ້ສິ່ງຄືນນັ້ນ ຫາກບໍ່ສາມາດນໍາໃຊ້ໄດ້ ແລະ ບໍ່ມີມູນຄ່າ ໂດຍມີການ ຍັງຢືນຈາກຄະນະກຳມະການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃຫ້ອົງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ອອກຄຳສັ່ງ ທຳລາຍ.

• **ການປະຕິບັດການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທາງແຜ່ງ**

ຕາມກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ແລ້ວ ການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຄະດີອາຍາ ກ່ຽວກັບການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ທາງແຜ່ງ ດ້ານຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການແມ່ນປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານທາງແຜ່ງ, ສຳລັບ ຜູ້ຍັງ ປະຕິບັດໂທດຢູ່, ຜູ້ໄດ້ຮັບການອະໄພຍະໂທດ ຫຼື ພົ້ນໂທດແລ້ວ ກໍຕ້ອງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ກ່ຽວກັບການໃຊ້ ແທນຄ່າເສຍຫາຍທາງແຜ່ງ.

“ໃນການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຄະດີອາຍາ ກ່ຽວກັບການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທາງແຜ່ງ ຂັ້ນຕອນ ແລະ ມາດ ຕະການໃນການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຄະດີອາຍາກ່ຽວກັບການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທາງແຜ່ງ ຕາມຄຳຕັດສິນ ຂອງສານໃຫ້ປະຕິບັດຄຳຕັດສິນກັບການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຄະດີແຜ່ງ”³.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຖືກປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຫາກຍົກຍ້າຍໄປຢູ່ບ່ອນອື່ນ ກ່ອນການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງ ສານ ຫຼື ການປະຕິບັດຍັງບໍ່ທັນສິ້ນສຸດນັ້ນ ອົງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງມີສິດໂອນການປະຕິບັດຄຳ ຕັດສິນດັ່ງກ່າວ ໄປໃຫ້ອົງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ບ່ອນຜູ້ຖືກປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານຍ້າຍໄປຢູ່ນັ້ນເປັນຜູ້ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແທນ.

ຖ້າວ່າຜູ້ຖືກປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານຫາກມີຊັບຢູ່ຫລາຍເມືອງ ຫຼື ຢູ່ຫລາຍແຂວງ ອົງການປະຕິບັດຄຳຕັດ ສິນຂອງສານ ທີ່ຮັບຜິດຊອບຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວ ຈະສະເໜີໃຫ້ອົງການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ບ່ອນ ມີຊັບຢູ່ນັ້ນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແທນຕົນກໍໄດ້ ຈົນກວ່າຈະຄົບຈຳນວນໜີ້ສິນ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ.

ສຳລັບຜູ້ປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານຍັງປະຕິບັດໂທດຢູ່ ແລະ ຜູ້ຖືກບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ໄດ້ຮັບການອະໄພ ຍະໂທດ ຫຼື ພົ້ນໂທດແລ້ວກໍຕາມ ຕ້ອງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ກ່ຽວກັບການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທາງແຜ່ງ ແລະ ໂທດປັບໃໝ, ໂທດຮີບຊັບ ແລະ ຮີບວັດຖຸສິ່ງຂອງເຊັ່ນດຽວກັນ ທັງນີ້ກໍເນື່ອງຈາກວ່າການປະຕິບັດໂທດ ຫຼື ການອະໄພ ຍະໂທດກັບການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທາງແຜ່ງ ແລະ ໂທດປັບໃໝ ແມ່ນແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ບໍ່ສາມາດນໍາມາແທນທີ່ ກັນໄດ້.

• **ບຸລິມະສິດໃນການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທາງແຜ່ງ, ໂທດປັບໃໝ, ໂທດຮີບຊັບ ຫຼື ໂທດຮີບວັດຖຸສິ່ງຂອງ**

ໃນການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຄະດີອາຍາ ກ່ຽວກັບການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທາງແຜ່ງ, ໂທດປັບໃໝ, ໂທດຮີບ ຊັບ ຫຼື ໂທດຮີບວັດຖຸສິ່ງຂອງນັ້ນ ຖ້າຜູ້ຖືກປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຫາກບໍ່ສາມາດໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທາງແຜ່ງ, ໂທດປັບໃໝ, ໂທດຮີບຊັບ ຫຼື ໂທດຮີບວັດຖຸສິ່ງຂອງ ພ້ອມກັນໄດ້ນັ້ນ ກໍໃຫ້ປະຕິບັດການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທາງ ແຜ່ງກ່ອນ ແລ້ວຈຶ່ງປະຕິບັດໂທດປັບໃໝ, ໂທດຮີບຊັບ ຫຼື ໂທດຮີບວັດຖຸສິ່ງຂອງຕາມຫຼັງ.

📌 **References:**

1. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ, ສະບັບເລກທີ 12/ສພຊ, ລົງວັນທີ 17 ພະຈິກ 2021;
2. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ (ສະບັບປັບປຸງ) ປີ 2008;
3. ຕຳລາກໍ່ສ້າງວິຊາຊີບປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ (ເຫຼັ້ມທີ II: ພາກທັກສະສະເພາະ) ຂອງສະຖາບັນຍຸຕິທຳ ແຫ່ງຊາດ, ປີ 2020.

³ ຕຳລາກໍ່ສ້າງວິຊາຊີບປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ (ເຫຼັ້ມທີ II: ພາກທັກສະສະເພາະ) ຂອງສະຖາບັນຍຸຕິທຳແຫ່ງຊາດ, ປີ 2020, ໜ້າທີ 23